

armer & bein

BLADET FOR PROTESEBRUKERE 1/2008

Les:

- **Ny film om benamputerte**
- **Armløs, men ikke rådløs**
- **Amputerte i Libanon får norske ben å gå på**
- **To menn, ett bein, ingen sure miner**

Bladet er ditt, men la også gjerne noen andre få lese det
www.lfa.no – www.momentum.nu

Jørn Kvamme,
Daglig leder

Kristine Tillung,
Fysioterapeut

Øystein Furnes
Solheim,
Kundeservice

Jan Meurk,
Salgsjef
Orto Norge AS

Ortopro er et Norsk firma som ble grunnlagt i 2001 av Jørn Kvamme.

Ortopro arbeider med forskjellige store og velkjente produsenter av protesedeler.

Våre kunder er Ortopediske Verksteder i hele Skandinavia.

Jørn Kvamme som grunnla Ortopro er utdannet ortopediteknikker i tillegg til selv å være en protesebruker.

Dette håper vi i Ortopro er en god ballast for å kunne velge de beste produkter som er tilgjengelig på markedet til glede for deg som protesebruker.

Det arbeider for tiden 5 personer i Ortopro:

Øystein Solheim har ansvar for kundeoppfølging og han er ekspert på vår på såler og innlegg.

Kristine Tillung, salgsansvarlig for ortosemarkedet, Asle Reigstad, økonomiansvarlig, Jan Meurk, selger i Sverige og Jørn Kvamme, daglig leder.

Blatchford

KX06 CaTech swing and stance

Hydraulisk kne med behagelig og presis bevegelse i stå og sving fasen. Et av de beste aktive knær. Produsert med høykvalitetsakslinger for behagelig bevegelse i lang tid. Revolusjonerende geometri gir svært jevn overgang fra stå til sving fase. Trygg og god å stå og gå med.

TT Pro Demper med torsjon

Prisvinnende støtdemper som minsker torsjonskrefter for pasienten.

Brio30 Adjustable Heel Height Devise

Justerbar ankel for hælhøyder på 0,0 - 2,5 cm. Gir mulighet til å bruke forskjellige sko etc.

Navigator Foot

Multiaxial fot. Perfekt for vanlige aktiviteter på jobb, i hjemmet etc.

ORTOPRO AS

MØLLENDALSVEIEN 1 - 5009 BERGEN - NORGE

TLF.: +47 55 20 61 00 - FAX: +47 55 20 61 01

E-POST: post@ortopro.no

Utgiver: MOMENTUM/LFA,
Postboks 49 Skøyen 0212 Oslo.
Utkommer 4 ganger årlig.

Layout: Reklamebyrået Trippel AS
Trykk: Wisa Grafisk AS

REDAKSJONEN I ARMER & BEIN

Erik Ax
Nestleder, LFA
Lårprotesebruker
E-post erik@lfa.no
Tlf. 9596 9798

Arne R. Larsen
Leder LFA
Lårprotesebruker
E-post leder@lfa.no
Tlf. 9176 6771

Geir Bornkessel
Nestleder Momentum
Kne-exprotesebruker
geir.bornkessel@momentum.no
Tlf. 9828 3356

Nils-Odd Tønnevold
Styreleder, Momentum
Legg og lårprotesebruker
E-post nils.odd.tonnevold@momentum.no
Tlf. 9828 3355

Internett:
www.lfa.no
www.momentum.no

Annonser:
Kontakt Erik Ax
erik@lfa.no
tlf. 9596 9798 eller
Nils-Odd Tønnevold
nils.odd.tonnevold@momentum.no
tlf. 9828 3355

Forsiden: To benamputerte venner
i munter passiar.

*“Det er bedre å tenne et lys
enn å forbanne mørket”*

KOMMENTAR

I 1996 ble begge foreningene startet, Koalisjonen for Amputerte, som raskt skiftet navn til Momentum, en fristillet forening tilknyttet FFO og Landsforeningen For Amputerte, LFA som er tilsluttet NHF. Som første leder i LFA har det vært en meget interressant og lærerik tid med mange oppgaver og mange hyggelige bekjentskaper. I denne sammenheng ønsker jeg å framheve LFA sin ”far” Tor Dalsheim, som er opphavet til det gode arbeidet som er utviklet i disse årene, han startet sitt arbeide tidlig i 1990 i Oppland. Uten forkleinselse for noen vil jeg også få framheve avdøde Leik Ruud Jørgensen som en aktiv representant for LFA, og særlig for at han greide å få rettigheten til å bruke SONDRÉ som LFA sitt ikon. Jeg vil også berømme Ellen Trondsen i NHF som alltid har stått LFA bi.

De første årene jobbet begge Momentum og LFA mer som konkurrenter enn to foreninger som jobbet for samme sak men allerede i 1997 ble vi enige i LFA sitt styre om å foreta et forsøk på sammenslåing. Jeg deltok på Momentums årsmøte i Stavern for å snakke om en eventuell sammenslåing, og ble meget godt mottatt på min ”frierferd” og hadde en hyggelig weekend, men måtte dessverre reise hjem med uforrettet sak dog med flere nye bekjente. Begge foreningene vokste, etablerte lokallag og utviklet likemannsarbeid med mer. Slik har vi fortsatt å arbeide for samme sak i hver vår forening inntil på nyåret 2006 hvor jeg tok kontakt med Nils Odd Tønnevold for å komme i gang med et samarbeide og med ønske om å få til en felles sterk forening.

Det ble godt mottatt og etter noen samtaler på hver kant møter ble det nedsatt en samarbeidsgruppe bestående av Nils-Odd Tønnevold og Geir Bornkessel fra Momentum og Sigbjørn Rønning og Erik Ax fra LFA. Vi møttes og drøftet mulighetene for et felles medlemsblad og samordning av likemannsarbeidet med mer. Dette har resultert i dette fine bladet du leser i akkurat nå, et blad vi er stolte av å ha fått til.

Til slutt vil jeg berømme Nils-Odd Tønnevold, leder i Momentum, og Arne Randolph Larsen, leder i LFA for det gode og iherdige arbeide de utrettelig utfører. De er et eksempel til etterfølgelse. Det er min erfaring at det er enkelt å si ja til å påta seg et verv, men det er ikke alle som følger opp og tar ansvar og initiativ til å utføre jobben. Med disse ord så ønsker jeg at du som stiller til valg i foreningene følger min oppfordring om å ta ansvar og initiativ. Da blir alt bare moro og du vil oppdage akkurat som meg, at gir du noe i denne sammenheng får du i mangfold tilbake, særlig i likemannsarbeidet.

Med dette så takker jeg for meg i denne omgang, jeg ønsker en tid uten noen verv med forpliktelser i foreningslivet, men fortsetter som interessert medlem i begge foreninger. Jeg vil bruke min tid på firmaet mitt, prøve meg mer på hesteryggen, padle kajakk og være uten forpliktelser overfor andre enn mine nærmeste.

Jeg ønsker begge foreninger lykke til med arbeidet og håper på et ”lykkelig ekteskap” som følge av mitt ”frieri” i Stavern for mange år siden. Med ønske om fine og innholdsrike årsmøter for begge foreningene og en fin vår og sommer til dere alle.

*Med beste hilsen
Erik Ax*

INNHold

Gaveinfo	s. 4	Vet hvor skoen trykker...	s. 16-18
Film om benamputerte	s. 5-7	Armer og bein X-ord	s. 19
Intervju: Hans Petter Schelderup	s. 8-11	Likmannsarbeid	s. 25
Proteser til krigsskadede amputerte	s. 12-15	Lokale kontaktpersoner	s. 26-27

Gi gave eller testamenter til fordel for arbeid blant protesebrukere?

Du kan få tilsendt brosjyren "Testamentariske Gaver" gratis ved å ringe tlf 4000 4360, 2410 2400 eller sende en e-post til info@momentum.no eller post@lfa.no.

I Norge finnes det i dag ca. 5000 mennesker som mangler en eller flere kroppsdeler mangler som følge av dysmeli (medfødt), sykdom eller ulykke.

Foto: Thorenfeldt

LFA og Momentum arbeider for at mennesker med amputasjon skal få et bedre liv. Det gjør vi blant annet ved å:

- Finansiere forskning på amputasjons- og fantomsmerter, amputasjonskirurgi, gangtrening
- Inspirere til nytenkning og bidra til forbedring av proteser og ortopedi-teknisk service
- Besøke amputerte og pårørende på sykehus og rehabiliteringssenter (likemannstjenesten)
- Drive kursvirksomhet og opplæring av likemenn
- Arrangere temakvelder og weekend samlinger for amputerte og pårørende

- Utgi medlemsblad og informasjonsmateriell
- Drive lobbyvirksomhet overfor politikere og myndigheter innen relevante områder
- Vise utstillingen Livsglede for å spre livsglede og informasjon om livet som protesebruker

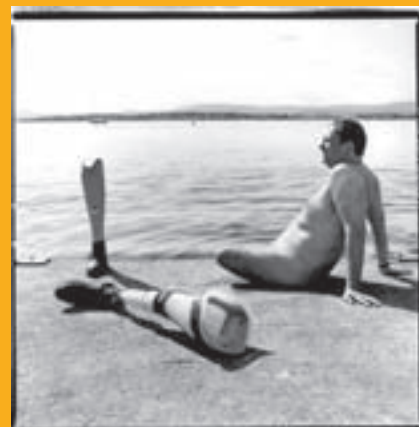
For å fortsette dette arbeidet er vi avhengige av støtte økonomisk. Det vi mottar av det offentlige hjelper, men det er ikke nok for å kunne utføre alle de viktige oppgavene som er nødvendig. Uten tilskudd, sponsing, arv og gaver må vi si nei til folk som trenger oss.

Ved å gi en gave nå eller å testamenter til vårt arbeid kan du hjelpe oss å hjelpe flere amputerte og pårørende. Vi har

laget et hefte med informasjon om dette som du kan få på forespørsel.

Vennligst kontakt oss hvis du ønsker å hjelpe oss økonomisk og lurer på hvordan du kan gjøre dette.

Nils-Odd Tønnevoll
Telefon: 4000 4360
eller
Erik Ax
Telefon: 2410 2400

Trøndelag Ortopediske Verksted (TOV) ved St.Olavs Hospital lanserer nå filmen "På egne ben", som setter fokus på opptrening etter en benamputasjon. - Målet er at filmen skal gi god informasjon og være et verktøy i en rehabiliteringsprosess, forteller ortopediingeniør og filmskaper Bjørn Fjeldheim.

Ny film om benamputerte

Filmskaper Bjørn Fjeldheim (t.v.) har hatt god hjelp av Bjarne Aftret fra LFA og fysioterapeut Ingrid Solhjem i utarbeidelsen av informasjonsfilmen "På egne ben"

Tekst og foto: Erik Larsen

"På egne ben" springer ut av et samarbeid mellom fagpersonell og brukere. I realiseringen av filmens innholdsside har Fjeldheim hatt med seg fysioterapeut Ingrid Solhjem og Bjarne Aftret fra Lands-

foreningen for amputerte (LFA).

- En hensikt med filmen er å vise at det er mulig å leve et bra liv selv etter en benamputasjon. I redigeringen av "På egen ben" har jeg forsøkt å illustrere dette ved å legge vekt på brukernes egne erfaringer og mestringsopplevelser. Samtidig er filmen

en slags ABC over hva som skjer ved et ortopedisk verksted i arbeidet med å tilpasse proteser til brukere, sier Fjeldheim.

BORTGJEMT GRUPPE

Årlig uføres ca 1250 benamputasjoner i Norge. Av dette tallet er det anslagsvis 500

Filmskaper og ortopediingeniør Bjørn Fjeldheim og fysioterapeut Ingrid Solhjem håper å spre nyttig informasjon med filmen "På egne ben". I bakgrunnen ser vi deltakere på "gå-skolen" ta seg en velfortjent pause.

pasienter som er i god nok form til at de kan ta i bruk en benprotese.

- Tallmaterialet er usikkert fordi det per i dag ikke finnes noen samlet nasjonal statistikk knyttet til denne pasientgruppen. Et problem med så små grupper er at de lett lever et litt bortgjemt liv innenfor helsevesenet. Sannsynligvis er dette også årsaken til at det i dag finnes lite informasjon som er spesifikt rettet mot benamputerte. Dette er et forhold vi nå håper å rette litt på, fortel-

ler fysioterapeut Ingrid Solhjem. Hun har i flere år arbeidet med opptrening av benamputerte og har også det daglige ansvar for "gå-skolen" ved St. Olavs Hospital. Solhjem beskriver virkningene av en benamputasjon og mulighetene for rehabilitering slik:

- Benamputasjon er et drastisk inngrep som nærmest over natten griper dypt inn i kroppens funksjonsevne. Det er som å bli født på ny inn i en helt annen livssituasjon. Gjennom tilpassning av pro-

teser og målrettet trening kan mange pasienter gradvis vinne tilbake førlighet og mobilitet. I denne prosessen er det viktig å tro at det nytter. Motivasjon, god hjelp og relevant kunnskap er faktorer som kan gjøre det lettere å utvikle sitt funksjonsnivå, sier Solhjem.

PSYKOLOGISK UTFORDRING

Bjarne Aftret fra "Landsforeningen for amputerte" (LFA) har i flere år arbeidet med å bedre amputertes livskvalitet. Med utgangspunkt i sine egne erfaringer, har

Bjarne Aftret (i forgrunnen) fra LFA jobber aktivt som frivillig for å bedre forholdene for benamputerte, og har vært en viktig informant og i arbeidet med "På egne ben". Her ser vi ham i aksjon på "gå-skolen" ved ST. Olavs Hospital.

han blant annet drevet likemannsarbeid i etterkant av en operasjon.

- En av utfordringene er å hjelpe folk med å overvinne sitt handikap på et mentalt nivå. Du er kanskje ikke i stand til å gå opp på et fjell, men du kan sitte ved en innsjø og ha en like fin opplevelse. Selv om man ikke tilstreber de store høyder, er det mulig å oppleve mye likevel. Å ha en positiv innstilling til mulighetene som finnes, er kanskje en forutsetning for å kunne leve et rikt liv etter en

benamputasjon, sier Aftret.

Sett fra hans perspektiv er det viktig at rehabiliteringsarbeid underbygges av gode sosiale nettverk basert på gjensidig hjelp og støtte.

- Det verste er når mennesker blir sittende alene med sitt handikap. Da vokser fortvilelsen. Mitt håp er at filmen "På egne ben" kan være et av mange tiltak som kan bidra til øket sosial og fysisk aktivitet blant benamputerte. Enda flere burde benytte seg av eksisterende tiltak som for eksempel "gå-skolen". Det er imidlertid også behov for å utvikle flere og mer varierte tilbud til denne pasientgruppen, slik at ingen faller utenfor, sier Aftret.

NY FILM

Bjørn Fjeldheim er allerede i gang med en opptakene til en ny film som skal utfylle "På egne ben". Som ortopediingeniør og utdannet filmarbeider fra Høgskolen i Lillehammer og NTNU er han i en god

posisjon til å drive denne typen informasjonsvirksomhet på en profesjonell måte.

- Jeg er allerede kommet i gang med opptakene. Denne gangen dreier det seg først og fremst om en ren instruksjonsfilm. Målet er at filmen skal være ferdig i løpet av 2008, sier Fjeldheim. Og fysioterapeut Ingrid Solhjem legger til:

- Hovedtemaet vil være de mer tekniske sidene ved bruk av benprotese. Filmen skal kunne brukes som et oppslagsverk i dagliglivet, hvor det raskt er mulig å hente ut praktiske råd og veiledning knyttet til bruk og vedlikehold av en benprotese.

Både Fjeldheim og Solhjem understreker at filmene vil bli distribuert gratis gjennom Trøndelag Ortopediske Verksted. "På egne ben" foreligger allerede i DVD format og kan bestilles både av privatpersoner og helseinstitusjoner.

– Før ulykken gikk det i 200, ikke 100, men 200!!! Alt handlet om å skaffe nok penger til materielle ting. Den som hadde mest ting innen han døde var vinneren. I dag har livet fått et ganske annet perspektiv.

Armløs, men ikke

Ordene tilhører Hans Petter Schjelderup. En to barns far fra Harstad. I 2005 fikk firmaet han drev kontrakt med Harstad kommune på vedlikehold av gatelysene i byen. Men 27. august 2005 ble han rammet av en ulykke som gjorde at han måtte amputere venstre underarm og ble midlertidig lam fra livet og ned.

TÅKE OG REGN

- Det var en lørdags formiddag. Egentlig var det et rutineoppdrag. Jeg gikk opp i liften og ble heist opp til gatelyset. Men det var tett tåke og regnvær den dagen. Det førte til overslag som gjorde at jeg fikk strøm i meg. Det som skjedde etterpå husker jeg ikke my av, men jeg har fått fortalt at jeg holdt på falle ut av liften men en mann ropte at jeg måtte legge meg ned. Av en eller annen grunn oppfattet jeg hva han sa og la meg ned. Da de hadde fått meg ned ble jeg kjørt til Harstad Sykehus. Der bedømte de skadene så omfattende at de ville ha meg videre til brannskadeavsnittet på Haukeland Sykehus, så de satte i gang med å stabilisere og gjøre meg reiseklar. Det de gjorde i Harstad er helt avgjørende for at jeg sitter her i dag. Haukeland Sykehus er nasjonal kompetanseavdeling på brannskadeofre. Noen lurte kanskje på hva jeg skulle på et brannskadeavsnitt. Den strømmen som gikk gjennom kroppen(kalles en lysbue) var på 22.000 volt og det tilsvarer en temperatur på 4500-5000 grader, da kan man forstå at det blir brannskader og problemer med kroppen. Så det var ikke noe pent syn som møtte førstehjelpsmannskapene. Heldigvis for meg var ambulanseflyet på vei sørover fra Tromsø med en annen pasient ombord. Det var maks flaks for

meg. De tok bare en liten sving innom Harstad og plukket opp meg.

OPPVÅKNINGEN

- Jeg husker ikke hvor mange operasjoner jeg hadde på Haukeland. Men jeg vet at jeg ble lagt i narkose 20 ganger i løpet av de fem-seks ukene jeg var innlagt. Da jeg fikk beskjed om at jeg skulle overflyttes til Sunnaas nektet jeg plent. Det var ikke aktuelt for meg å dra noe annet sted. På Haukeland følte jeg meg trygg og jeg følte at jeg kjente de som jobbet der. Jeg hadde fått amputert en arm og var midlertidig lam fra livet og ned. Men overlege Einar Eriksen fortalte meg at jeg hadde vært utrolig heldig. Det å få så mye strøm gjennom seg og overleve det hele, er ganske utrolig.

For Hans Petter har denne ulykken vært en slags oppvåkning. Fra å komme hjem kl. 1-2 om natten, sette seg i lenestolen i stua og se litt på tv og sovne foran tv-skjermen og forsvinne ut verandadøren i 5-6 tiden om morgenen til å bli en deltakende familiefar.

- Alt var styrt av klokken og det dreide seg om å skaffe mest mulig av de materielle godene. Klart at familiens ve og vel var i hodet mitt, men da på en helt annen måte enn i dag. Da var familiens materielle behov en slags unnskyldning for å jobbe mest mulig. Familien var vel en slags salderingspost som man sier. I dag er situasjonen snudd helt på hodet. Jeg har virkelig innsett betydningen av den verdien familien har. For eksempel startet jeg dagen i dag med å leke litt med sønnen min. Deretter dro jeg ned til sentrum og hadde et lite møte. Og om dette intervjuet tar en time eller

rådløs

Hans Petter sammen med Arnt Steffensen og Kurt Gulbrandsen foran Nordic Hall. Begivenheten er Champions League-finalen mellom Liverpool og AC Milan. I den anledning klarte han Hans Petter å få tak i en Liverpool-drakt og en AC Milan-drakt signert av alle spillerne på de respektive lag. De to draktene ble auksjonert og gav 60.000,-.
(Foto: Marius Sandvik)

Hans Petter mottar støtte til stiftelsen fra Harstad Håndballklubb. Med seg har Hans Petter sønnen Emrick som er adoptert fra Etiopia. Dette er noe av årsaken til hans store engasjement for nettopp Etiopia. (Foto: Øyvind Askevold Kaarbø)

Foto: Tina Eilertsen. Harstads rødross gir overskuddet fra russeavisen til Hans-Petters Schjelderups stiftelse for brannskadesenter i Etiopia. F.v: Jenny Gyltnes Gravdal, Vilde Lehne Michalsen, Julianne Iversen og Christina Svanstrøm.

to timer er meg rakende likegyldig. Det viktige er å være tilstede!

FØRSTE GANG

Men det er ikke slik å forstå at alt har vært like lett. Etter hvert har det blitt en del første gang. Som da han fikk prøve armprotesen første gang. Da gikk det opp for han at han faktisk var en kroppsdel mindre. Da gråt han mer eller mindre sammenhengende i ett døgn. Eller første gang han skulle komme seg ut av sengen på Sunnaas. Da måtte det til ikke mindre enn tre personer for å løfte han over i rullestolen.

- Da jeg ble flyttet over til Sunnaas brukte jeg ett døgn på å innse at overlege Einar Eriksen hadde rett. Jeg hadde vært utrolig heldig! Mange var mye verre stilt enn meg. Det at jeg har innsett at jeg hadde flaks den gang da uhellet var ute, har jeg brukt i bearbeidelsen av det som hendte meg. Jeg har også vært utrolig heldig for jeg har hatt fantastiske støttespillere rundt meg. Familien har vært der hele tiden og hjulpet meg og gitt meg back up. Og jeg må få nevne Tømm Kristensen ved Norsk teknisk Ortopedi på Hamar. Hans tålmodighet og tekniske innsikt har vært til stor hjelp. Tømm har besøkt meg i

Harstad og kommet ned til Gardermoen og møtt meg for å prøve ny protese. Han har gitt meg en utrolig selvsikkerhet med det å bruke protese, Tømm er rett og slett et godt menneske.

FORSONELSEN

I dag har Hans Petter forsonet seg med det som skjedde. Han takker sine støttespillere for at ting har gått så bra som det har. Takket være ekspertisen og oppfølgingen fra Sunnaas sykehus er han i full vigør. Han føler at livet har tatt en ny vending.

- Da jeg lå i sykesenga på Haukeland hang kona opp to bilder av sønnene våre på veggen. Da overlege Einar Eriksen så bildene spurte han hvem det var. Jeg fortalte at det var sønnene våre, den ene adopterte vi fra Etiopia i 2003. Da fortalte Eriksen at han hadde i mange år drevet et brannskadeprosjekt i Etiopia. På hele det store afrikanske kontinent finnes det ikke et eneste brannskadeavsnitt for barn! Blir du som barn brannskadd i Afrika er det nærmest å regne for en dødsdom.

Denne felles interessen for Etiopia og den ulykken Hans Petter var blitt utsatt for gjorde at dr. Eriksen for første gang tok lunsj med en pasient. Det ble snakket

om Etiopia og de utfordringene et så fattig land sto overfor. Og ikke minst hvordan man kunne overvinne avmaktfølelsen og bli aktiv hjelper.

- Den første idéen jeg kastet frem for dr. Eriksen var å sende ned en container med fotballutstyr. Men vi fant vel raskt ut at det var ikke helt det store. Sammen kom vi frem til at vi skulle forsøke å gjøre noe med den manglende medisinske deknningen, spesielt brannskadedelen. Dr. Eriksen fortalte meg om det mangeårige prosjektet han hadde drevet der nede på brannskade. For å forstå hvor ille det er må man ha i tankene at 70 % av hjemmene i Afrika tilbereder sin mat over åpen flamme. Man sitter samlet rundt parafinbrennere av ytterst semmer kvalitet. Disse er plassert på bakken, og velter de får man all den varme matoljen over føtter og underliv. Uten korrekt medisinsk behandling, eller kanskje uten medisinsk behandling i det hele tatt, har man ikke mye sjanse. Og skulle man være så utrolig heldig å overleve noe slikt, hvilket liv overlever man til?

- Da jeg ble kvestet kom det 1 sykebil, 2 brannbiler og 2 politibiler. Det ble slått krisealarm på Harstad Sykehus og jeg ble flydd ned til Haukeland Sykehus hvor det

Fotograf: Tina Eilertsen. Hans-Petter Schjelderup (til høyre) samler inn penger til brannskadeprojektet sammen med støttespillere fra Trimloftet. F.v. Janne Knutsdatter Bertelsen og Ann-Elisabeth Bendiksen (Friskhuset), Ingrid Indbjør og Espen Indbjør.

sto et kirurgisk team klar for meg. Etter de kirurgiske inngrepene fikk jeg full opp-
trening og 4 ganger i året er jeg tilbake på
Sunnaas. I tillegg vet jeg at opplever jeg
noe problematisk med min protese, som
for øvrig er betalt av det offentlige, så er
det bare å ta kontakt med Hamar Orto-
pedi og så ordner de opp og regningen går
til staten. Ja, for ikke å forglemme at jeg
får en sjekk en gang i måneden av staten,
slik at familien min og jeg klarer oss godt.
Det er når jeg tenker på dette at jeg får
perspektiv på min egen ulykke, og ser at
tross alt var jeg utrolig heldig.

Nå har den lunsjen og felles interessen
for Etiopia vokst til noe mye større. Fak-
tisk så stort at det har blitt dannet en stif-
telse; "Children Burn Care Foundation".
Her har Hans Petter og dr. Eriksen fått
med seg en rekke mennesker i Harstad.
Nå er reklamebyrået Chiligroup i Harstad
i full gang med å lage hjemmesiden til stif-
telsen. I tillegg skal det vises en reklame-
film i påsken for stiftelsen på TV2.

- Målet vårt nå har gått fra å gi et be-
grenset medisinsk tilbud til å bli noe

mye større. Vi er i gang med å samle inn
penger til å kunne åpne et sykehus der
nede. Sykehuset er planlagt å ha to etas-
jer. I første etasje skal det være rom til
20 sengeposter reservert til brannskadde
barn. I andre etasje er det satt av 500 kvm.
til utdanningslokale for plastiske kirurger
og sykepleiere. Vi planlegger at byggestart
av sykehuset skal kunne skje før jul. Den
gruppen som er i sving i Harstad har som
mål å finansiere dette første sykehuset. Så
det er ikke tvil om at vi ønsker at dette
skal bli det første i rekken av flere syke-
hus for brannskadde barn. For han Einar
har dette vært en mangeårig drøm, og jeg
regner meg bare som privilegert som får
henge med på turen og bidra til de som
ikke får samme muligheter som meg når
uhellet først er ute.

En ivrig Hans Petter Schjelderup
forteller og forteller. Om hvordan de
skal inngå et samarbeid med skolene i
Harstad, hvor ett par elever fra hver klasse
kan få dra ned til Etiopia og besøke syke-
huset, om hvordan de er i gang med å
finansiere spesialistutdannelsen til en

sykepleier i Sør-Afrika, og hvordan de øn-
sker å opprette et utdanningssamarbeid
mellom norske og afrikanske sykehus, før
han avslutter med:

- Jeg tror ikke det var Vår Herre som
slo meg i bakken den dagen. Men det som
skjedde var min skjebne. Og jeg tror det
noen som står bak og trekker i trådene.
Nå har livet mitt fått en helt ny mening
og jeg opplever mye større livskvalitet.

Ønsker du å støtte arbeidet til stiftelsen
kan du gå inn på stiftelsens hjemmeside:
www.childrensburncare.com

Ortocare består av seks ortopediverksteder i Norge og som kunde erfarer du at våre verksteder lager gode hjelpemidler, gir deg god service og ikke minst informerer deg om de muligheter som finnes for deg.

Ortocare har fokus på effektiv drift som skaper positiv effekt for kundene, verkstedene og NAV.

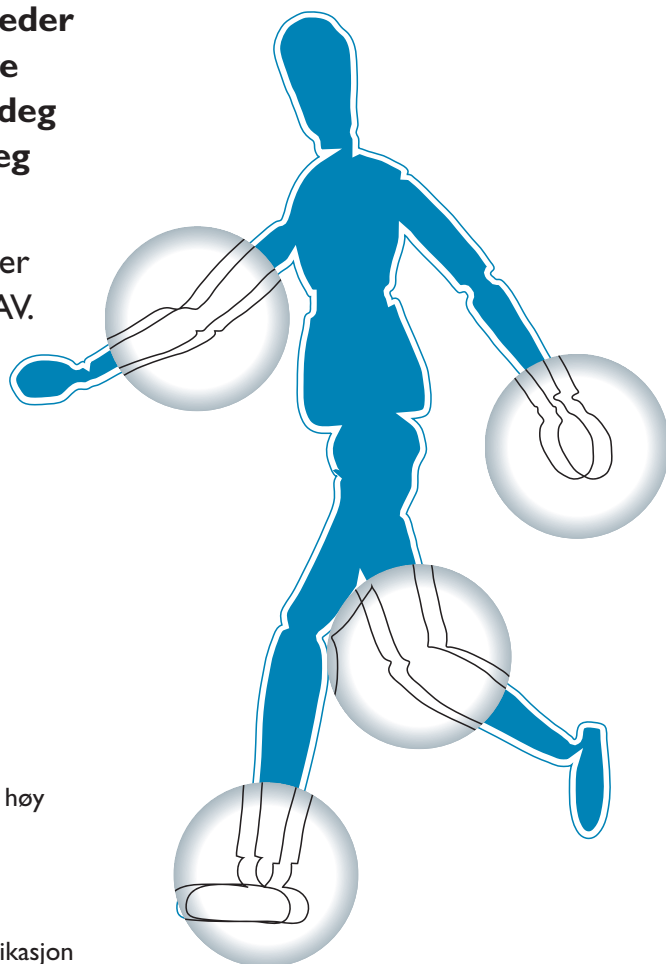
Medlemsbedriftene:

- Norsk Teknisk Ortopedi, Hamar
- Buskerud Teknisk Ortopedi, Drammen
- Teknomed, Sandefjord
- Ortopediservice, Kristiansand, Arendal og Stavanger
- Atterås Ortopediteknikk, Bergen
- OrtoCare-Nordland, Bodø

Sammen for bedre kvalitet og service

Ortocare står for stor faglig kompetanse og har følgende grunnpillarer:

- Leveranse av profesjonell veiledning og hjelpemidler av høy kvalitet til deg som kunde.
- God informasjon og kontakt med rekvirenter og helsepersonell i Helseforetakene.
- Videreføring av tillit, åpenhet i positiv og ærlig kommunikasjon med NAV.
- Yte god og menneskelig service. Kundene tas hånd om på en omsorgsfull måte. Det sørges for presis og hurtig levering og oppfølging.

For fullstendig kontaktinformasjon besøk oss på vår nettside:

www.ortocare.no

Sammen for bedre kvalitet og service

BERGEN: Atterås Ortopediteknikk AS – 55 27 11 00
BODØ: OrtoCare Nordland – Nordland Ortopediske
..... Verksted AS – 75 50 74 20
DRAMMEN: Buskerud Teknisk Ortopedi AS – 32 80 93 93

HAMAR: Norsk Teknisk Ortopedi AS – 62 57 44 44
KRISTIANSAND: Ortopediservice AS – 38 14 45 80
SANDEFJORD: Teknomed AS – 33 45 45 33
STAVANGER: Ortopediservice AS – 51 53 81 30

Kjeden OrtoCare skal gjennom sitt samarbeid til enhver tid ha fokus på å bedre kvaliteten på ortopediske hjelpemidler og bedre livskvaliteten for våre kunder.

Brukte arm- og benprotesekomponenter som tas ut av tjeneste i velferdslandet Norge, får nytt liv hos amputerte i krigsherjede Libanon. Der er nyheten blitt viet betydelig oppmerksomhet i aviser og TV.

Amputerte i Libanon får norske ben å gå på

Tekst: Flemming Dahl

I denne saken er det ikke snakk om å selge noe for å tjene penger, men å stille opp og få betalt i form av giverglede.

For økonomisk vanskeligstilte amputerte i Libanon, mange av dem skadet av landminer som er blitt liggende igjen etter krigshandlinger, dreier det seg om å bli utstyrt med proteser som de ellers måtte ha vært foruten.

SLIK BEGYNTE DET...

Det ortopediske verkstedet Drevelin AS i Bergen hadde på sensommeren i fjor noen brukte komponenter som det ikke så noen anvendelse for, og som derfor lå an til å havne på avfallsplassen. Men så fikk bedriften besøk av Bassam Singer, en ortopediingeniør som opererer i den libanesiske byen Saida i Sør-Libanon - og har en bror som arbeider i Norge.

Under besøket ble det raskt oppnådd enighet om at når protesekomponenter ikke lenger kan brukes i Norge, så kan de "resirkuleres" og bidra til å gjøre hverdagen lysere for amputerte i Libanon.

ALTERNATIV TIL BRUK OG KAST

Når mange komponenter i god stand går ut av tjeneste i Norge, har det sammenheng med at amputerte her i landet skifter til proteser som passer bedre langt hyppigere enn hva amputerte i mindre velstående land har anledning til. En annen del av de brukte komponentene som ikke finner ny anvendelse i Norge, er slike som blir liggende igjen etter dødsfall.

Petter Christensen, markedsansvarlig i Drevelin AS, sier:

"Produktene kan brukes om igjen i Norge

En pasient får hjelp med sin protese. (Privat foto)

i visse tilfelle, men det finnes klare grenser her. I Libanon, derimot, bruker man det man får."

Forklaringen er at ortopedibransjen i Norge opererer under garantibestemmelser og standarder for produktansvar som setter grenser for gjenbruk, men at tilsvarende ikke finnes i Libanon.

Møtet i Bergen medførte at Singer fikk mange protesekomponenter med seg hjem. Og det tok ikke lang tid før Drevelin mottok en e-post med takksigelser og fotos, inklusive noen som viser hvordan libanesiske amputerte spiller fotball ved hjelp av benproteser som de hadde fått fra Norge.

MOTTATT MED ÅPNE ARMER

Styreleder Nils-Odd Tønnevoll i Momentum, foreningen for arm- og benprotese-

brukere, ble trukket inn i saken. I januar reiste han og Christensen til Libanon for å sjekke forholdene på mottagersiden.

De ble overbevist, forteller de, om at det dreier seg om et seriøst og troverdig velgjørersopplegg - ikke om folk som er ute etter å selge med fortjeneste hva de selv mottar som gaver.

"Vi ville aldri gitt bort komponenter på denne måten hvis vi trodde det var noen som skulle tjene penger på dem", sier Christensen, som tilføyer:

"Under besøket i Libanon fikk Nils-Odd og jeg hilse på alle dem som hadde fått proteser basert på komponenter fra vårt verksted. De var kjempefornøyde."

HAR DU EN FOT I SKAPET?

Drevelin og Momentum har siden arbeidet for å få så å si hele ortopedi-Norge,

THE DAILY STAR

LEBANON

العربية

ALJAZEERA

المستقبل
future TELEVISION

JumpTV

SDA Bocconi - MPM
Master in Public Management at SDA Bocconi
In Milan: read more!

Vigil for Iraq
Light a Candle w/ Me & Express Your Ideas.
Learn More Here.

Ads by Google

Lebanese amputees to receive used artificial limbs

By Mohammed Zaatari
Daily Star staff

Tuesday, January 15, 2008

SIDON: Lebanon's amputees will be provided with used but high-quality European prosthetics, allowing the wearer to carry on with day-to-day activities like running, sitting, swimming, and cycling, Bassam Singer, director of the Singer institution for artificial limbs in Sidon, told The Daily Star on Monday.

"Due to technological progress, some European countries get rid of their old artificial limbs by donating them to other countries, while providing their patients with new ones," Singer said. "Lebanon is one of those countries that has received used European limbs, thanks to the Singer institution's cooperation with the Norwegian Association of Disabled and the Drevelia Company for manufacturing artificial limbs."

og dessuten den enkelte protesebrukende nordmann, med seg i et mer omfattende giverprosjekt. De to har kontaktet samtlige ortopediverksteder her i landet, og svarene har stort sett gått på at ja, dette har bedriften både praktisk anledning til og et ønske om å være med på.

Angående hvordan den enkelte protesebruker kan bidra, sier Tønnevold:

"Nær sagt alle protesebrukere her i landet har en gammel fot stående i skapet. Nå kan slike bortgjemte komponenter leveres til et ortopediverksted, som så kan se til at de havner i Libanon."

INSPIRASJON FRA NORGE

Besøket gjorde et sterkt inntrykk på Tønnevold og Christensen. De gjorde også et sterkt inntrykk på amputerte, pårørende og øvrig befolkning i Saida, også kalt Sidon, som ligger i den sydlige og mest krigsherjede delen av Libanon.

Om sine inntrykk derfra, forteller Tønnevold:

"Det var tydelig at mange av de amputerte der gjemmer seg bort, skammer seg, gjerne vil skjule sitt handikapp og sliter med dårlig selvbilde. Derfor var det tydeligvis en inspirasjon at jeg kom med et bredt smil og røde og grønne ben (fargene på Tønnevolds proteser, red. anm.) og kunne fortelle at jeg var i full jobb og så lyst på livet. Smil, og livet smiler til deg, var mitt budskap."

PRESSEN VAR PÅ Plass

Den engelskspråklige avisen The Daily Star, ett av flere nyhetsmedia som dekket nordmennenes besøk, siterte Tønnevold på denne uttalelsen:

"Jeg mistet beina i en bilulykke for noen år siden, men med mine kunstige ben har jeg ikke noe problem med å gjøre omtrent hva som helst som en normal person kan gjøre. Intet stanser et menneskes vilje, spesielt ikke hvis han eller hun er utstyrt med de nødvendige hjelpemidler."

I den samme avisartikkelen ble Bassam Singer sitert:

"Vi vil bruke disse komponentene til å skape nye lemmer."

I en telefonsamtale med Armer & Bein peker Singer på at avisenes og TV-stasjonenes dekning av nordmennenes besøk åpenbart har nådd frem til og skapt håp blant amputerte i Libanon.

"Før besøket hadde vi en venteliste på 90 pasienter, nå har vi en venteliste på 150", sier han.

SAMLET NORSK INNSATS

Når det er snakk om å sende komponenter til Libanon, ikke hele proteser, er det fordi en protese må spesialtilpasses pasienten, mens selve komponentene er standard vare.

Det nye, norske giveropplegget er ikke det første eksempel på at brukte protesekomponenter fra Norge og andre velferdsland kommer til ny anvendelse i et mindre ressurssterkt land. Men som Christensen sier:

"Denne gangen satser ortopedibransjen i Norge samlet. Givergleden er stor, og vi

gir til et sted hvor vi vet at komponentene blir brukt på en ordentlig måte. Noe av det som er positivt ved Bassam Singer, er at han hjelper alle, uansett om de er kristne eller muslimer eller hva annet de er. Singer driver en vanlig forretningsmessig basert ortopedivirksomhet, men i tillegg driver han utstrakt veldedighet."

TILBAKEMELDING TIL GIVEREN

Tiden vil vise hvor mange proteser det kan bli i Libanon av komponenter sendt fra Norge.

I Libanon har nøkkelmannen Singer lagt opp til at den enkelte giverbedrift i Norge skal få tilbakemelding i form av informasjon om den personen som får glede av den enkelte gaven.

OVER: Fysioterapisjef Jama El Saleh fra Norsk Folkehjelp forklarer hvordan pengemangel gjør det vanskelig å kjøpe protese komponenter.

– Det er en betydelig hjelp hvis vi kan få brukte deler fra Norge, sier han.

Fra *venstre* fysioterapisjef Jama El Saleh fra Norsk Folkehjelp, styreleder Nils-Odd Tønnevoll fra Momentum, ortopeditekniker/ markedsjef Petter Christensen fra Drevelin AS og ortopediingeniør/faglig leder Bassam Singer fra Center Singer. (Privat foto)

VENSTRE: Vertskapet og de tilreisende fra Norge gledet seg over det nye samarbeidet. Fra *venstre* kontorsjef Rima Singer og ortopediingeniør/faglig leder Bassam Singer fra Center Singer, Petter Christensen fra Drevelin AS, prosjektleder Hiba Al-Halabe fra den veldedige stiftelsen Abou Merhi og Nils-Odd Tønnevoll fra Momentum. (Privat foto).

To menn, ett bein, ingen sure miner.

Dette er fortellingen om et skjebnefellesskap.

Pål Jacobsen forteller om høyrebenet han måtte amputere.

Vet hvor skoen trykker når foten mangler. Da John Skoglund (67) fra Elverum opplevde å måtte amputere begge beina, var han langt nede. Heldigvis takket han ja til å møte Pål Jacobsen (51).

*Tekst: Anette Løberg
Foto: Trond Lillebo*

I rollen som likemann entrer Pål Jacobsen ofte folks liv når det er på det tyngste.

Selv amputerte han høyrebeinet rett under kneet i desember 2001. Inngrepet var planlagt og selvvalgt etter 16 år med smerter i leggen og nesten dobbelt så mange operasjoner.

– Det eneste jeg angrer på er at jeg ikke gjorde det før, sier mannen som hadde sin storhetstid på fotballbanen på 70- og 80-tallet.

For John var det annerledes. Diabetikeren fikk sår på begge hælene og flere tær mens han var sengeliggende etter å ha drenert en svulst på leveren. Sårbehandling og antibiotika hjalp ikke, og i mai 2007 konkluderte legene med at høyrebeinet måtte gi tapt. Måneden etter endte historien likt for det andre beinet. John var langt nede. Det nye livet fristet lite.

En sommerdag kom Pål Jacobsen inn døra til rommet hans på rehabiliteringen i Ottestad.

– Pål viste meg protesen sin og fortalte meg alt han hadde utrettet med den på. Det fikk meg til å se mulighetene, forteller John.

For Pål beskrev et liv helt uten begrensninger: Fjellturer, fiske, fotball, trening og andre aktiviteter – alt var som før.

– Jeg har aldri sett problemer. Sånn har jeg vært etter at jeg fikk protese og, forteller han.

Da Pål gikk ut døra, sa John til seg selv

at han ikke skulle gi seg før han var på beina igjen. Pål merket den mentale snuoperasjonen.

– Det skjer noe med deg når du amputerer. Enten så bestemmer du deg for å gå, eller så gjør du det ikke.

Etter den første samtalen med John, var Pål overbevist om at John ville klare det.

Å være likemann gir ikke økonomisk påfyll, men Pål synes lønna er god likevel.

– Når jeg ser glimtet i øyet, et smil, et håndtrykk eller får telefon fra en sykepleier som forteller at personen er forandra – det gjør at denne jobben verdt det, sier Pål.

Han er likemannskontakt i Hedmark for Momentum, foreningen for arm- og beinproteser. Basert på egne erfaringer og et obligatorisk kurs, gir han råd og støtte til dem som har amputert bein. Det siste halvåret har han snakket med 15 forskjellige.

Tidspunktet for den første samtalen varierer.

– De fleste jeg snakker med er på rehabilitering i Ottestad. På sykehuset er det for ferskt.

Under det første møtet, lytter han mest.

– Hvis du har 100 med amputert bein, har du like mange reaksjoner. Jeg må se an personen og prøve å finne ut åssen jeg kan hjelpe.

– Hva var det Pål gjorde for deg, John?

– Pål fortalte at det går an. Det var akkurat det jeg ville høre, sier John.

– Og det hjalp, ser jeg. Ingen ting å si på humøret ditt.

– Det er ikke noe som blir bedre av å være i dårlig humør, konstaterer John.

Pål ser fornøyd på John.

En glad gutt. Pål Jacobsen har fått livsgnisten tilbake.

– Det er en ny mann som sitter her nå, sier Pål.

– Ja, det er det, sier John.

Begge bruker humor for å bryte isen hvis de merker at folk synes det er vanskelig å snakke med dem om amputasjonen. Den første vinteren etter amputasjonen var Pål trener for Furnes fotball. Ingen torde kommentere at beinet manglet. Til slutt kastet Pål protesen bort til en spiss med scoringsvegring og sa:

“Nå har du tre bein! Få se om du kan score mål nå da!”

Pål hevder folk med beinprotese har mange fordeler.

– Vi kan for eksempel bruke tåa for å klø oss på ryggen, sier han.

Begge ler godt.

John drar også en intern vits: Han var en periode til rehabilitering på Moen sykehjem i Elverum. En dag kastet pasientene ball seg imellom som en del av et treningsopplegg.

NAV: JOHN SKOGLUND

Alder: 67

Bosatt: Elverum

Amputerte begge beina
i fjor sommer

– Jeg sparka etter ballen, forteller John.

– Da traff du vel ikke, sier Pål.

– Nei, jeg traff ikke, sier John.

Og så ler de igjen.

John har vært til rehabilitering på Sykehuset Innlandet HF divisjon for habilitering og rehabilitering i til sammen seks uker. 23. januar dro han hjem til nytt, tilpasset hus i Elverum. Der ventet hans kjære Herbjørg. Framover blir det trening og tilpassing til livet uten bein og med proteser.

Han er godt i gang.

For kun få dager inn i det nye året, skjedde det: John var på beina og klarte å gå med

NAV: PÅL JACOBSEN

Alder: 51

Bosatt: Hamar

Amputerte høyrebeinet
i desember 2001

protesene sine. Det var stort.

Hans neste mål er å komme seg ut noen kvelder og ta opp igjen brigde, som han har drevet med i alle år.

Hvordan kontakten blir framover mellom Pål og John, har de ikke bestemt ennå. HA møtte dem da de traff hverandre for femte gang.

– Er det vanlig å treffes fem ganger?

– Nei, det er egentlig mye. Men det er bra, sier Pål.

– Ja, det bra, sier John.

DU ER ETTERTRAKTET

Husker du alle de spørsmålene du hadde?
Alle de utfordringene du trodde var uoverkommelige? Hvor kan jeg få ordnet med det ene og det andre? Følelsen av å være den eneste som har det akkurat slik.

Slik behøver det ikke å være. Hadde alle hatt en likemann kunne hverdagen ha blitt litt lettere. Å møte noen som har opplevd det samme kan bety enormt mye. Det handler ikke så mye om hva du gjør, men at du er der og kan møte personen med respekt og åpenhet. Det er ikke Supermann med stor S vi er ute etter. Vi er ute etter vanlige mennesker som vil utgjøre en forskjell. Din sivilstand eller sosiale stand er uviktig. Det vi stiller som krav er at du er over 20 år, har bearbeidet din egen amputasjon og har tilstrekkelig avstand til eventuelle egne kriser.

VIL DU UTGJØRE EN FORSKJELL?

Som likemann får du full opplæring og du jobber noen timer i måneden. Vi gir deg selvfølgelig oppfølging underveis. Likemannsjobben er ulønnet, men det betyr ikke at du ikke sitter igjen med noe. De tilbakemeldingene vi får i fra våre likemenn er at de føler at de vokser og utvikler seg som menneske av de utfordringene de møter.

SAMMEN ER VI STERKE!

Ta deg ellers gjerne tid til å lese gjennom våre hjemmesider som du finner på www.momentum.nu og www.lfa.no

VI TRENGER FLERE LIKEMENN!

Tror du dette er noe for deg, vennligst kontakt :

Paul Hagen (Momentum), tlf 9828 3358, Nils-Odd Tønnevold (Momentum), tlf. 9220 1626,
Inger Biseth (LFA) tlf 9516 4011 eller Arne Randolph Larsen (LFA) 9176 6761.

POLIKLINIKK

Spesialister i
Ortopedisk kirurgi
tar imot pasienter
på instituttet
hver uke.

Tilbudet omfatter
polikliniske under-
søkelser med
diagnostisering og
nødvendig oppfølging.

Ortopedisk Service

Servicen omfatter vurdering, måltaging,
tilpassing og kontroll av ortopediske hjelpe-
midler som fotsenger, løpsinnlegg, såler,
sko, proteser, støtteskiner, korsetter mm.

Timebestilling: Tlf 32 83 04 15

Drammen
Ortopediske
Institutt a.s

OFF. GODKJENT — MEDLEM AV NOF

Rosenkrantzgt. 17, 3018 Drammen
Tlf: 32 83 04 15 www.doi.no

Å være et
helt menneske,
er å føle seg
som et.

- proteser
- ortoser
- korsetter
- fotsenger og innlegg
- ortopedisk fottøy
- barnehjelpemidler
- sits

OCH
OCH ortopedi AS
www.och.no

Oslo & Akershus
23 28 82 00

Østfold
69 30 17 70

Telemark
35 56 15 50

Oppland
61 24 73 30

Møre & Romsdal
70 10 06 70

TOV AS

Trøndelag Ortopediske Verksted AS
St. Olavs Hospital, 7006 TRONDHEIM

Ditt behov - vår utfordring

Les mer om vår virksomhet på
www.tov.no

SERVICE MED ORTOPEDISKE OG TEKNISKE HJELPEMIDLER

Produkter

- Ben- og armproteser
- Ben- og armortoser; støtteskiner
- Korsetter
- Ortopediske speshsko
- Innleggsåler og fotsenger
- Varmehjelpemidler for kuldeintoleranse
- Kompresjonshjelpemidler for brannskadet hud
- Sitteskill

Tjenester

- Vurdering av behov
- Måltaking og avstøpning
- Produksjon
- Trening og opplæring
- Justeringer og reparasjoner
- Etterkontroll og oppfølging
- Forskning og utvikling

pappa
fästman
vän
byggnadsarbetare
korthaj
brukare

DuraLite™ Foten

Hållbar och mycket lätt

Duralite foten är ett av de bättre valen av fot till en brukare som Dusty som behöver en lätt fot utan att kompromissa med hållbarheten.

Nydesignade proximal adaptrar tillåter ortopedingenjören att lätt ändra längden på foten utan att behöva borra hål i kompositfjäders. En tåsula gjord av urethane ger medial och lateral rörelse samtidigt som den delade hjälplattan har kontakt med underlaget och som ger ökad stabilitet.

OHIO WILLOW WOOD®
free the body...free the spirit

FÖR MER INFORMATION RING OHIO WILLOW WOOD +46 (0)18 34 92 91 WWW.OWWCO.SE

Otto Bock®

QUALITY FOR LIFE

Komplett sortiment av linere for alle protesebrukere

- Silikon Liner
- SilikonGel Liner
- Polyuretan Liner
- Copolymer Liner

Otto Bock Scandinavia AB
Tlf. 23 14 26 00 • www.ottobock.se

Armer & bein X-ord

NAVN:					ROMER-TALL 500	FAR-TØYER →	KANTON OG BY →	SARVIG SKRIFT UTSETTES VI FOR		
ADR:						EN FRA ØST-AFRIKA KAPER			UNG ØRET	↘
108										
DE NYTTER HJELPE HJDLER	→	FISK VOKS	→	SPORTS- UTSTYR	→	JORD- BRUKS- RED- SKAPER	→	STIRK VILT TRE- SORT		STOR POSE SMÅ- GRINE
STILL- INGS- TITTEL										
ROYK, DAMP SJARM			FANGST- RED- SKAPER	FLATE- MÅL		FRA SAMME FODKVEN DRINK				↘
↳		EIE TAFATT		VRANGT VENTEN- HET (ALTAU)					FYR	INTER- JEW- SSON →
STATT- HOLD- ERE						SPANSK ELV TAU- VERK			KLEK	
GRETEN			DIKT		FOTSAL- ENE MORAL					TE- STIK- KEL
GITTER- VERK RADYR						KD. TEGN FOSFOR		DYRE- ART		SURRER TOLLER
↳			SPECIAL- IST LEGEMS- DEL			↓		BY OG ELV KLOK		
MNEP, IN- TRICE					FROSSET VANN SVAR UGLAND		EN TYPE UNDER- SPØELSE	KLES- PLAGG NESTEN BLINK		
STØRE ER DET KDELNE- VØRERE										
↳		↳		52 I ÅRET		↳	TOPPER PÅ RODET			↘

LØSNING AV ARMER & BEIN X-ORD NR. 4, 2007

LØSNING						A		H	D	C					
						R		A	E	O	B				
				O		M	A	S	K	E	R	A	D		
P	R	O	T	E	S	E	V	E	R	K	S	T	E	D	E
	I	L	Å	T			A	R	E				R	E	R
	S	A	S		B	A	R	O	N	E	S	S	E	R	
V	I		P	R	O	P	A	G	A	N	D	A	O	L	
	K	V	I	E	R		N	B		E		K	O	M	M
	O	A	S	E	R			E	I	R		E	D		U
	S		S	L	E	T	T	I	N	G	E	N	E	N	
S	P	R	E	L	L	E		N	E	I	D	E	N	E	
	O	N		Å	R	E		R	E		S	I	N		
A	R	T		A	S	S	I	S	T	E	N	T	E	N	E

Fri utfoldelse er vår spesialitet

Kunnskap om brukernes behov er nødvendig for å finne den beste løsningen. Derfor bruker Norsk Teknisk Ortopedi mye tid og ressurser på å forstå hver enkelts særlige behov. Vi analyserer behovene og utvikler hele tiden bedre løsninger, men vet at stadig fornyelse er nødvendig for å kunne møte morgendagens krav.

Norsk Teknisk Ortopedi har i en årrekke spesialisert seg på armproteser, det er vi alene om i Norden. Fordi vi tar kunnskap og fornyelse på alvor, har vi muligheten til å være først med nyvinningene og vi kan tilby den beste løsningen for hver enkelt.

Norsk Teknisk Ortopedi AS Vikaveien 17 - P.b. 10 - 2312 Ottestad
Tlf: 62 57 44 44 - Faks: 62 57 44 45 - nto@ortonor.no - www.ortonor.no

I samarbeid med ORTOCARE®

LFA og Momentum takker våre annonsører, sponsorer og samarbeidspartnere for støtten av vårt arbeid med hjelpe amputerte og pårørende til å se lyset i tunnelen!

Hovedkontor, Møllendalsveien 8
Poliklinikk Betanien
Poliklinikk Fylkessykehuset Stord
Poliklinikk på gamleheimen i Odda
Avd. Ålesund, Moaveien 11
Tlf. 70 14 25 38 – Mobil 97 17 96 37

Vestlandets ledende ortopediske verksted

Vi har alt innen ortopediske hjelpemidler:

Proteser/ortoser for ben og armer
Ortopedisk fottøy/oppbygg/fotsenger
Spesialkorsetter – Innleggsåler
Kompresjonsstrømper – Brokkinde mm

Ta kontakt

Møllendalsveien 8, 5009 Bergen – Telefon 55 20 64 60 – www.drevelin.no – drevelin@drevelin.no

Lokale kontaktpersoner

Vi er til for deg og dine. Ta kontakt!

Oslo og Akershus:

SVEN-ERIK BLIDBERG
sven.erik.blidberg@momentum.nu
T: 98 28 33 55

PER HOVDEN
perhovd@online.no
T: 90 55 84 76

Østfold:

ARNE FREDRIKSEN
arne.fredriksen@momentum.nu
T: 69 27 51 39

KARI JANSEN
T: 69 19 23 69

Hedmark:

RANDI MELLEM
rin-mel@online.no
T: 62 81 86 95

RUNE SØSTUEN
rune.sostuen@momentum.nu
T: 47 02 10 94, 62 42 53 58

Oppland:

TOR DALSHHEIM
tor.dal@frisurf.no
T: 97 79 37 14

KAI BEKKEMELLEM
986 68 210
KAIBEK@ONLINE.NO

Buskerud:

FRANCK TORE LARSEN
franck-l@online.no
T: 90 82 21 75

HELGE BORGEVAD
helge.borgevad@momentum.nu
T: 90 70 55 45

Vestfold:

PAUL HAGEN
paul.hagen@momentum.nu
T: 98 28 33 58

ROLF ERIK STRAND
rolfestrands@hotmail.com
T: 41 33 94 80

Telemark:

BJØRN D. THORSEN
bjorn.thorsen@gda.no
T: 93 03 30 06

TOM H. CHRISTENSEN
tomchr@senswave.com
T: 90 72 72 25

Vest-Agder og Aust-Agder:

SVEIN UPSAHL
sveinogelse@c2i.net
97 77 92 50

BJØRG NODELAND
bjorg.nodeland@momentum.nu
T: 38 15 70 03, 95 84 52 09

Rogaland:

MONA HØVIK
mona.hovik@momentum.nu
T: 99 03 05 07

Hordaland:

GERRY MATHIESEN
gerry.mathiesen@momentum.nu
T: 55 31 44 50, 90 66 63 74

JORUNN SVANEVIK
josvane@broadpark.no
T: 95 11 51 92

Sogn og Fjordane:

GUNNAR SKAHJEM
gunnar.skahjem@momentum.nu
T: 91 37 49 94

Møre og Romsdal:

ALVHILD KVAMME IVERSEN
alvhild@breibandtilalle.no
T: 91 12 55 13

RONNY STRANDBØ
ronny.strandbo@momentum.nu
T: 90 79 92 78 (arb)

Sør-Trøndelag:

BJARNE AFRET
b-aftre@tele2.no
T: 90 12 28 45

MORTEN EIDE
morten.eide@momentum.nu
T: 97 69 67 70

Nord-Trøndelag:

KÅRE MÆHLEN
kare.mahlen@momentum.nu
T: 74 80 25 36, 95 82 64 91

Nordland:

PER MEBY (Bodø/Salten)
per.meby@momentum.nu
T: 75 58 01 35, 93 41 33 88

JAN-HENRY SØBERG (Vesterålen/
Lofoten)
janhenry.soberg@momentum.nu
T: 91 32 65 70

FREDRIK JOHANSEN (Ofoten/
Sør-Troms)
fredrik.johansen@momentum.nu
T: 41 67 78 36

Troms:

HÅKON GEBHARDT (Nord-Troms)
hakon.gebhardt@momentum.nu
T: 77 65 00 69, 41 64 03 50

ODD HARALD F. KRISTOFFERSEN
odd.harald@dnett.no
T: 93 62 38 92

Finnmark:

JILL HELEN NILSEN
jillhelen.nilsen@momentum.nu
T: 91 39 57 95

Sportskontakt:

KJARTAN HAUGEN
kjartan.haugen@momentum.nu
T: 90 57 86 15

Barn- og foreldrekontakt:

ARNFINN HELLAN
arnfinn.hellan@momentum.nu
T: 97 72 90 61

Pårørendekontakter:**Oslo og Akershus:**

GERD BREKKE
gerd.brekke@momentum.nu
T: 95 79 57 90

Hedmark og Oppland:

LIV KARIN SØSTUEN
liv.karin.sostuen@momentum.nu
T: 47 02 10 94

Vestfold, Buskerud og Telemark:

TINE HAGEN
tine.hagen@momentum.nu
T: 92 49 71 97

Hordaland:

MARIT HAVRE NILSSEN
marit.havre.nilssen@momentum.nu
T: 92 03 06 16

Sogn og Fjordane:

SIGRUN LEIRPOLL
sigrun.leirpoll@momentum.nu
T: 49 10 56 13

Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag:

KARI MÆHLEN
kari.mahlen@momentum.nu
T: 74 80 25 36

Østfold:

LAJLA FREDRIKSEN
lajla.fredriksen@momentum.nu
T: 45 23 00 69

Nordland, Troms og Finnmark:

BENTE GEBHARDT
bente.gebhardt@momentum.nu
T: 41 64 03 50

MOMENTUM**Hovedstyret
i LFA**

Arne Randolph Larsen
Leder
leder@lfa.no
T: 37 04 24 48

Erik Ax
Nestleder
erik@lfa.no
T: 95 96 97 98

Karin Bekkemellem
Styremedlem
karinb@norgespost.no
T: 41 23 79 73

Franck Tore Larsen
Styremedlem
franck-l@online.no
T: 90 82 21 75

Inger Biseth
Styremedlem
ingerbis@online.no
T: 95 16 40 11

Torstein Møller
Styremedlem
torsmoll@start.no
T: 91 16 15 81

Astrid Elisabeth Sperre Østerud
Styremedlem
astsper@online.no
T: 95 20 34 51

Alvhild Kvamme Iversen
1. Vara
alvhild@breibandtilalle.no
T: 91 12 55 13

Jan Simensen
2. Vara
jansimensen@hotmail.com
T: 92 81 84 92

Odd Harald F. Kristoffersen
3. Vara
odd.harald@dnett.no
T: 93 62 38 92

**Hovedstyret
i Momentum**

Nils-Odd Tønnevoll
Styreleder
nils.odd.tonnevoll@momentum.nu
T: 98 28 33 55

Geir Bornkessel
Nestleder
geir.bornkessel@momentum.nu
T: 98 28 33 56

Elin Holen
Prosjektkoordinator
elin.holen@momentum.nu
T: 98 28 33 57

Rune Søstuen
Styremedlem
rune.sostuen@momentum.nu
T: 47 02 10 94, 62 42 53 58

Mona Høvik
Styremedlem
mona.hovik@momentum.nu
T: 99 03 05 07

Paul Hagen
Nasjonal likemannskoordinator,
paul.hagen@momentum.nu
T: 98 28 33 58

Lillian Perret
Styremedlem/leder region Nord
lillian.perret@momentum.nu
T: 91 76 11 81

Tine Hagen
påørørendekontakt
tine.hagen@momentum.nu
T: 92 49 71 97

Sten Sørums
Varamedlem
sten.sorum@momentum.nu
T: 93 00 10 27

Sven-Erik Blidberg
Varamedlem
sven.erik.blidberg@momentum.nu
T: 41 76 97 33

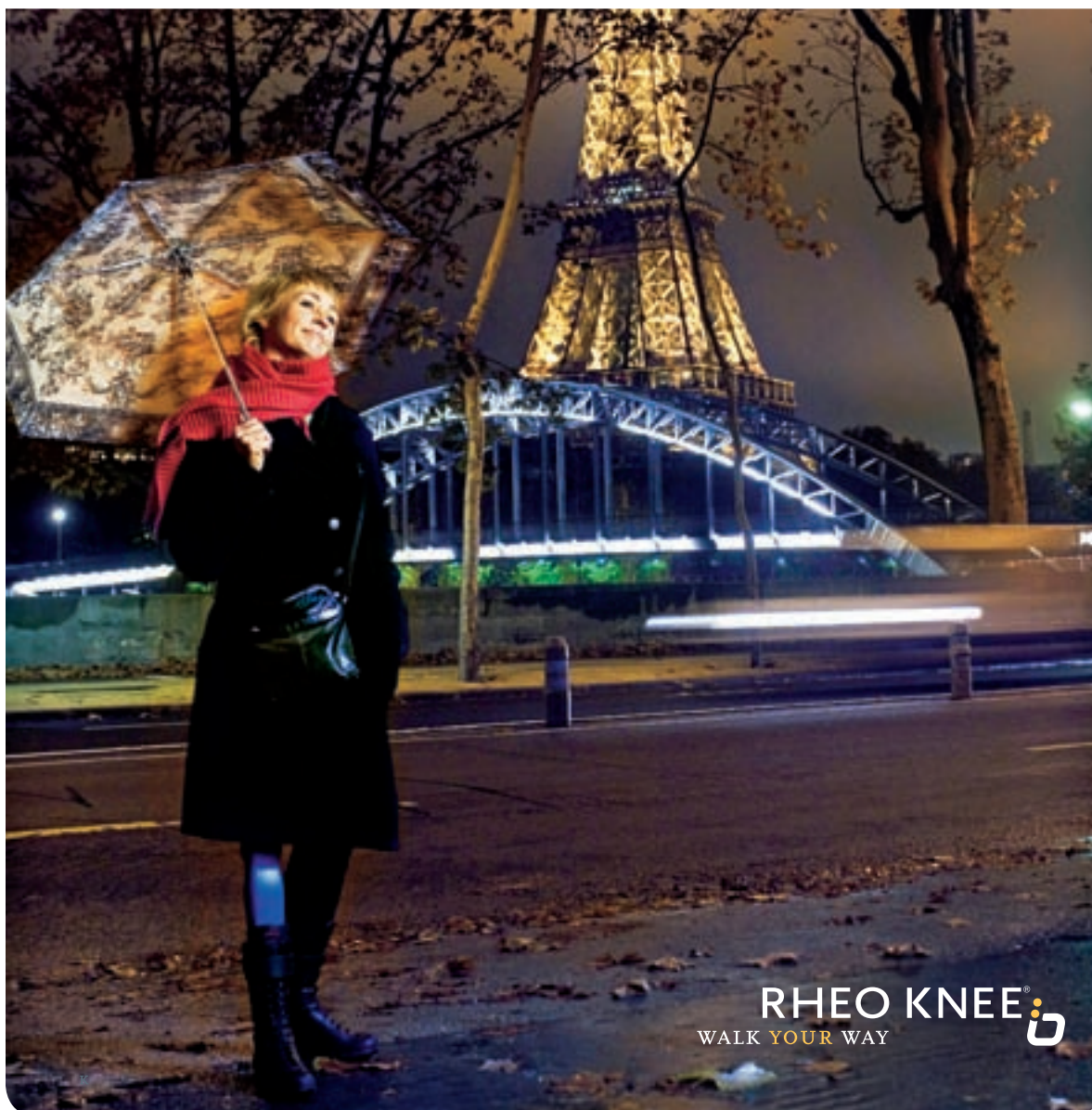
A PRIORITERT
PRIORITAIRE

NORGE

Returadresse:

Momentum
pb. 49 Skøyen
0212 Oslo

Tenk nytt. Tenk Rheo.

Det er én sak å forandre noens liv. Det er noe helt annet å revolusjonere det.

Tenk om protesen kunne gi en så god trygghetsfølelse og så god sikkerhet at den amputerede ikke lenger trenger å tenke på gangen sin men i stedet kunne tenke på andre ting. Tenk hvis protesen var selvlærende og alltid kunne tilpasse seg ditt bevegelsesmønster 1000 ganger i sekundet.

Det kreves revolusjonerende oppfinnelser for å gjøre det mulig for de amputerede å leve et liv uten begrensninger. Øssur gjør dette mulig med "Bionic - Technology by Øssur".

Tenk nytt. Tenk Rheo.

bionic
TECHNOLOGY BY ØSSUR

FOR MER INFORMASJON, KONTAKT ØSSUR NORDIC
- INFO@OSSUR.COM ELLER BESØK VÅR HJEMMESIDE
WWW.OSSUR.COM.

Life Without Limitations